

Klassisk

FLYTENDE GULL

Musikk

Nessun dorma - The Puccini Album.

- Jonas Kaufmann tenor, Orchestra e Coro dell' Accademia Nozionale di Santa Cecilia, dir.: Antonio Pappano.
- Cd + bonus DVD, Sony

Jonas Kaufmann sciler opp som vår samtids fremste tenor.

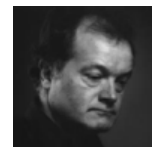
●●● Det er mange måter å karakterisere den syngende stemmen på: gullstrupe, honningstemme, skinnende stemme. Kaufmanns tenor har stor gjennomslagskraft, men blir aldri skingrende eller tom. Best er den kanskje karakterisert som flytende gull. Den er også ganske mørk, og det fascinerer. I tillegg til at sangteknikken er fremragende.

Før jul opptrådte han for et kresent italiensk publikum i alle operaers høyborg: La Scala. Og der ville applausen ingen ende ta. Innkallingene varte en snau time før publikum ga seg. Han har spilt og sunget i en rekke operaer, nå sist i Wagners Parsifal. Til våren spiller han i nok en Wagner-opera, Mestersangerne. Han har også sunget inn Schuberts Winterreise. Det er første gang han gir ut en Puccini-plate med arier. Tidligere kom en Verdi-plate med arier.

Den himmelsk vakre Nessun Dorma er som kjent fra Puccini opera Turandot. Han synger den med karisma og vokal skjønnhet. Så følger ariene på rekke og rad: Fra Manon Lescaut, La Bohème, Tosca, Madama Butterfly, La Fanciulla del West og de tidlige Puccini-operaene Edgar og Le villi, som Kaufmann vil så et slag for. Og vi må gi ham rett: Her finner vi mengder avherlig musikk og fortryllende melodier.

En annen styrke hos ham er at han varierer stemninger og følelser raffinert og karakterfullt. Han har en fleksibel italiensk lyrisme i det italienske repertoar. Stemmen har stor spennvidde, fra det kraftfulle, som aldri blir anstrengt, til det svakeste pianissimo. Den gode diksjonen, den kontrollerte pusten og ikke minst intensiteten i uttrykket berører oss sterkt.

ARNFINN BØ-RYGG

FYLL ROMMET MED BACHS ORGELKUNST!

Musikk

Orgelmusikk av Bach

- Bach: Toccata og fuge d-moll (den doriske), Toccata og fuge C-dur; Trisonater.
- Kåre Nordstoga på Arp Schnitger-orgelet i Jacobi Hauptkirche i Hamburg.
- 2 cd-er, utgitt på Lawo.

Orgelkunst av høyeste rang med Kåre Nordstoga.

●●● Kåre Nordstoga, domorganist i Oslo Domkirke, er utvilsomt en av våre aller fremste organister, ja, jeg vil si den fremste. Han har tidligere fremført to ganger hele Bachs orgelproduksjon. Litt av en bedrift!

Før denne dobbelt-cd-en har han gitt ut orgelmusikk av Bach på historiske orgler rundt omkring i Europa, tre dobbelt-cd-er som alle er anmeldt tidligere her i Aftenbladet. Når Nordstoga er i mål, vil det i alt bli ni utgivelser. Han har vakt oppsikt for sitt finstilte orgelspill i alle orgelbyer han har besøkt.

Schnitger-orgelet er blitt restaurert, og er et fremragende eksempel på den nordtyske orgelstil som Bach satte slik pris på. Orgelet har en kontrastfull overtonerekke og passer meget godt til Bachs polyfone stil. Den ulikesvevende stemming (ren stemming) er beholdt i dette instrumentet og det gir klangen en ekstra farge. Ikke minst kommer trisonatene til sin rett på dette orgelet. Her får vi seks i tallet, samt en Trio i d-moll og Canzona i d-moll, som avslutter henholdsvis første og andre cd-en. «Man kan ikke si nok om deres skjønnhet», sa Nikolaus Forkel, den første som skrev en skikkelig biografi om Bach og baserte boken på informasjon fra to av Bach-sønnene. Og det skal være visst: der fins noen langsomme satser her som er uendelig vakre. Bach-kjenneren og -utøveren Albert Schweitzer fant tre linjer i sonatene «så frie og dog gjennom skjønnhetens lover likevel så bundne – i deres yndefulle sammenslyngning.»

Dette er ikke bare musikk som passer i kirker og katedraller. Sett den høyt på hjemme i et (musikk)rom og nyt den i spendid isolation!

ARNFINN BØ-RYGG

Virkelighetsnært er hans eget språk, ikke minst i essayet som har gitt boken dens navn, om flommen i oktober 2014, den som Frode Grytten skildret i diktet «Den rasande elva»: «Her kjem fotoalbum og kosebamsar og oskebege/ her kjem ei madrass og eit brannsløkkingsapparat/ ja, her kjem det». Stueland bor selv på Voss, og skriver i fremragende journalistisk stil om kvelden da Vangsvatnet sto fem meter over sine vanlige bredder.

Vandrer inn i akademisk landskap

Fra denne mobiliserende posisjonen hvor behovet for handling er åpenbart, vandrer teksten dessverre inn i et akademisk landskap der *queer theory*, Adorno, inautentisitet og ikke-identitet omtales som om de skulle være dagligdagse fenomen for leseren.

Stueland siterer Hans Joachim Schellnhuber, klimatolog og leder av Potsdaminstituttet, som har sagt at «forskjellen på to og fire grader oppvarming er sivilisasjonen». Om så alvorlige ting trenger vi et språk som bryter også med litteraturvitenskapens trange sjargong. Det fikk vi bare delvis denne gang.

SVEN EGIL OMDAL